

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою «Облік, аудит і податковий консалтинг»
(назва освітньої програми)

на тему: «Облік і контроль формування фінансових результатів промислових підприємств (на прикладі ТОВ «Телекарт-Прилад»)»

Виконавець:

студентка ФМОІТ група 41

Кривіцька Юлія Віталіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Добрунік Тетяна Пилипівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Пріоритетною метою функціонування промислових підприємств є максимізація їх фінансових результатів, які формуються за рахунок отриманих доходів за рахунок розширення виробничих потужностей, диверсифікації діяльності. Достовірний облік і контроль фінансових результатів є важливими для інвесторів і кредиторів, які оцінюють фінансову стабільність і перспективність підприємства. Надання точної фінансової інформації сприяє залученню інвестицій та отриманню кредитів на вигідних умовах. Облік фінансових результатів важливий для правильного розрахунку податкових зобов'язань та дотримання податкового законодавства. Облік і контроль фінансових результатів є фундаментальними процесами, які забезпечують стабільність і розвиток підприємства. Вони необхідні для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, оцінки ефективності діяльності, забезпечення фінансової дисципліни, інформування інвесторів і кредиторів, дотримання податкового законодавства, підвищення прозорості та підтримки стратегічного планування. Завдяки цим процесам підприємство може успішно функціонувати, мінімізувати ризики та досягати стратегічних цілей.

Теоретичні аспекти визначення сутності фінансових результатів, обґрунтування основних організаційно-методичних та практичних аспектів облікового забезпечення їх формування та контролю були досліджені у праці таких науковців: Буркова Л. А., Вакульчик О.М., Протасова Є.В., Глушко А. Д., Грачова А. О., Дзюба О.М., Майстер Л.А., Добрунік Т.П., Кубік В.Д., Киш Л.М., Ковальова О., Іоргачова М. Куцик П.О., Воронко Р.М., Редченко К.І., Воронко О.С., Лопатовський В.Г., Красуцький Р.І., Мазур Н. Н., Мардус Н.Ю., Брік С.В., Мармуль Л. О., Миколенко І., Дігтяр В., Назарова Г. Б., Кононенко Л. В., Калашнікова А. К., Орехова А.І., Толстошеєва В.С., Пасенко Н.С., Попович О. В., Тітаренко Л. І., Степаненко О.І., Юдина С.В., Ситнік О.О., Фірман Н.Я.

Враховуючи здобутки реалії господарювання промислових підприємств, тема залишається актуальною та потребує подальшого дослідження.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретико-практичних питань формування фінансових результатів в системі їх облікового забезпечення та контролю. Необхідність реалізації поставленої мети зумовила вирішення таких **завдань**:

- узагальнити сутнісні характеристики та інформаційне значення фінансового результату в системі економічної діяльності промислових підприємств та облікової системи;
- вивчити обліково-податкову регламентацію формування фінансових результатів промислових підприємств;
- окреслити проблемні аспекти обліку та управління фінансовим результатом підприємств національної економіки
- охарактеризувати економічну діяльність та організаційну систему обліку і звітності ТОВ «Телекарт-Прилад»;

– надати характеристику організації подання фінансової, податкової та статистичної звітності та інформаційно-документальне забезпечення обліку фінансових результатів;

– визначити основні практичні аспекти формування облікової інформації про фінансові результати на підприємстві ТОВ «Телекарт-Прилад»;

– провести аналітичну діагностику окремих складових формування фінансового результату та прибутковості підприємства

– визначити організаційно-методичні складові здійснення контролю за формуванням фінансового результату;

– надати пропозиції з удосконалення обліку та контролю формування фінансового результату ТОВ «Телекарт-Прилад».

Об'єктом дослідження є процес облікової систематизації та процедури контролю операцій з формування фінансових результатів на промислових підприємствах.

Предметом дослідження є організаційно-методичні та теоретико-практичні аспекти обліку і контролю фінансових результатів на підприємствах промисловості.

Методи дослідження. Методологічною базою дослідження є загальнонаукові та спеціальні методи, що базуються на системному вивченні економічних явищ і господарських процесів, а саме: метод системного та комплексного аналізу, який використовувався для визначення стану фінансового результату; метод групування та абстрактно-логічний метод, які слугували для впровадження класифікації доходів і витрат; метод узагальнення – для визначення сутності фінансового результату; методи горизонтального і вертикального аналізу та розрахунку абсолютних і відносних показників – для отримання інформації про зміни показників підприємства; метод коефіцієнтів, для фінансової аналітики; методи факторного аналізу, для визначення впливу чинників і резервів підвищення прибутку; угруповання інформації – для легкого сприйняття аналітичних даних; графічний метод – для унаочнення результатів дослідження.

Інформаційною базою при виконанні кваліфікаційної роботи були фахові видання з публікаціями наукових статей провідних вчених з питань обліку, контролю аналізу фінансових результатів промислових підприємств, а також проблематики забезпечення прийняття управлінських рішень щодо підвищення прибутковості суб'єктів господарювання. Для аналітичної діагности діяльності підприємства ТОВ «Телкарт-Прилад» використовувалася офіційна інформація, яка розміщена на сайті підприємства. Також були використані деякі нормативні та звітні документи ТОВ «Телекарт-Прилад»

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами дослідження підготовлено тези: Кривіцька Ю.В. Обліково-податкові аспекти формування фінансового результату підприємств. *Сучасні проблеми та перспективи розвитку економіки України в умовах військового стану*: тези доповідей підсумкової студентської конференції ФМОІТ, присвяченої 80-річчю визволення міста Одеси від фашистських загарбників. ОНЕУ (10-12 квітня 2024р). Одеса. ОНЕУ. 2024. С. 102-103

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (43 найменування) та 22 додатків. Загальний обсяг роботи становить 82 сторінки. Основний зміст викладено на 77 сторінках. Робота містить 11 таблиць, 29 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Фінансовий результат в системі обліку, аналізу та контролю промислових підприємств»** визначено сутнісні характеристики формування фінансових результатів промислових підприємств та наведено їх класифікаційні ознаки з урахуванням інформаційних потреб користувачів звітної інформації, наведено обліково-податкову регламентацію формування фінансових результатів промислових підприємств та відображення їх у фінансовій звітності відповідно до вимог національних П(С)БО, окреслено основні проблемні аспекти щодо обліку та управління фінансовим результатом підприємств національної економіки.

У другому розділі **«Діюча система облікового забезпечення формування фінансових результатів ТОВ «Телекарт-Прилад»»** представлено організаційні аспекти впровадження діяльності підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад» та основні види його діяльності, проаналізовано показники ресурсного потенціалу, економічні показники його розвитку, динаміку результативних показників та показників прибутковості підприємства, висвітлено загальну організацію обліку, звітності та документального забезпечення діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад», розглянуто діючу систему обліку, склад доходів і витрат, що формують фінансові результати, відображення даних операцій у системі бухгалтерського обліку, облікових регістрах та фінансовій звітності підприємства.

У третьому розділі **«Аналіз і контроль формування фінансових результатів промислових підприємств»** представлено методи аналізу фінансових результатів, визначено динаміку основних видів фінансового результату ТОВ «Телекарт-Прилад», проведено аналіз динаміки та структури отриманих доходів та витрат як елементів формування фінансового результату, проведено структурно-динамічну діагностику фінансових результатів, визначено основні показники рентабельності, які характеризують ефективність підприємства, представлено організаційні основи та методику проведення контролю формування фінансових результатів, перевірки достовірності ведення обліку, формування показників звітності згідно законодавства, правильності складання та відповідності первинних документів загальній обліковій інформації на підприємстві, запропоновані напрямки поліпшення облікового забезпечення систематизації фінансових результатів на основі встановлення основних принципів облікової політики щодо порядку визнання доходів та витрат, поглиблення аналітичності відображення облікової інформації з метою прийняття управлінських рішень.

ВИСНОВКИ

Кваліфікаційна робота виконана за практичними матеріалами промислового підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад». Відповідно до поставленої мети і завдань щодо обліку та контролю формування фінансових результатів отримано наступні теоретичні та практичні результати дослідження.

Фінансовий результат - це показник, який відображає фінансовий стан та результативність діяльності підприємства протягом певного періоду часу. Визначається фінансовий результат шляхом порівняння отриманих доходів та понесених витрат у ході підприємницької діяльності. Якщо доходи перевищують понесені витрати, Підприємство отримує прибуток. Якщо витрати більші, ніж отримані доходи – підприємство зазнає збитків. Співставлення отриманої виручки (чистого доходу від реалізації) з собівартістю реалізованої продукції представляє собою таку категорію фінансового результату як валовий прибуток. Операційний прибуток визначається як різниця між валовим прибутком та операційними витратами (адміністративними та збутовими витратами) Чистий прибуток визначається як різниця між прибутком до оподаткування та податковими зобов'язаннями. Фінансові результати підприємства можуть класифікуватися за різними видами залежно від послідовності їх формування та інтересів зацікавлених сторін. Ці результати відображаються у фінансовій звітності і є основою для прийняття рішень різними групами зацікавлених сторін, такими як інвестори, кредитори, менеджмент та урядові органи.

Підґрунтям достовірного визначення фінансового результату є формалізовані дані фінансової звітності, які систематизуються в системі облікового забезпечення діяльності підприємств. Формування фінансових результатів здійснюється за окремими видами діяльності: операційної, фінансової та інвестиційної, що регламентується чинним обліковим та податковим законодавством України. Відображені на рахунках обліку отримані доходи та понесені витрати за видами діяльності, які сформували відповідні види фінансового результату формалізуються за окремими статтями фінансової звітності, а саме розділу 1 Звіту про фінансові результати. Визначений фінансовий результат та підсумками податкового звітного періоду є основою для справляння податку на прибуток для тих підприємств, які знаходяться на загальній системі оподаткування. Реальне та достовірне віддзеркалення процесу формування прибутку в системі обліку та оподаткування є передумовою прийняття управлінських рішень щодо його оптимізації та визначення стратегії розвитку підприємств національної економіки

Управління фінансовим результатом - це процес планування, контролю та оптимізації фінансових показників підприємства з метою досягнення стратегічних цілей та забезпечення його фінансової стійкості та сталого розвитку. Управління фінансовим результатом є важливою складовою стратегічного управління підприємством і дозволяє досягати стабільності, ефективності та успішності в умовах конкурентного ринкового середовища. оптимізація отриманих фінансових результатів передбачає, насамперед, збільшення доходів за рахунок розширення ринків збуту, диференціації

продукції, диверсифікації діяльності та поліпшення якості продукції. також важливим є оптимізація витрат підприємницької діяльності за рахунок використання новітніх технологій, оптимізації виробничо-технологічних процесів та ін. Управлінські аспекти формування фінансових результатів є важливими для забезпечення стійкого розвитку підприємства, оптимізації його діяльності та досягнення стратегічних цілей.

Фінансовий результат, отриманий підприємством є запорукою його фінансової стійкості та конкурентоспроможності. Конкурентоспроможність ТОВ «Телекарт-Прилад» передусім забезпечується тими видами продукції, які виробляє та продає підприємство. ТОВ «Телекарт-Прилад» не тільки виробляє стратегічно значиму продукцію за КВЕДом «Виробництво інструментів і обладнання для вимірювання, дослідження та навігації», але й надає послуги та виконує роботи, що пов'язані з енергетичною та комунікаційною сферою. Завдяки такій спеціалізації отриманий дохід та вартість активів ТОВ «Телекарт-Прилад» мають стійку тенденцію до зростання. Саме величина оборотних активів зазнала кардинального зростання з 444761,0 тис. грн до 1066923,0 тис. грн у 2023 році. Наявні ресурси підприємства сформовано, в основному за рахунок залучених джерел, а саме кредиторської заборгованості постачальників, отриманих авансових платежів від покупців продукції та заборгованості засновникам з виплати належним їм дивідендам. Загальна сума поточних зобов'язань у 2023 році становила 977 520.00 тис. грн. Особливості виробничо-господарської діяльності підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад» та спеціалізація на видах стратегічно значимої продукції зумовлює щорічне зростання виручки від продажів продукції та надання послуг. Виручка від реалізації продукції, робіт та послуг зросла до 998982 тис. грн. у 2023 році.

Концептуальною основою ведення обліку та звітності на підприємстві ТОВ «Телекарт-Прилад» є застосування національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку. В частині формування фінансових результатів обов'язковим є застосування таких облікових стандартів як НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», НП(С)БО 15 «Дохід», НП(С)БО 16 «Витрати». Справляння податкових зобов'язань та подання податкової звітності здійснюється відповідно до основних регламентів Податкового кодексу України. Підприємство знаходиться на загальній системі оподаткування а відтак основним податком є податок на прибуток. Також підприємство є платником податку на додану вартість у частині операцій з опставки продукції, робіт та послуг. З фонду оплати праці найманих працівників справляються такі податки як ПДФО та військовий збір, а також ЄСВ. Документальне оформлення операцій з формування фінансового результату передбачає документування операцій з обліку доходів та витрат підприємства.

Відображення в обліку та звітності фінансового результату ТОВ «Телекарт-прилад» здійснюється за видами діяльності – операційною, фінансовою та інвестиційною (іншою) діяльністю. При цьому співставляються отримані доходи та понесені витрати. Основним джерелом отриманих доходів та понесених витрат у результаті операційної діяльності є операції з виробництва та реалізації продукції, виконання окремих робіт та надання послуг. Також

підприємство здійснює реалізацію окремих товарів, якщо такі були придбані та не проходили оброблення і оприбуткування у вигляді готової продукції. при формуванні фінансового результату операційної діяльності джерелом є отримані доходи та понесені витрати від операцій в іноземній валюті, а саме доходи і витрати від купівлі-продажу інвалюти та курсові різниці за монетарними статтями з перерхунку іноземної валюти та погашення монетарних статей дебіторської та кредиторської заборгованості. Формалізація отриманих доходів та витрат на рахунках обліку відбувається за загальноприйнятими субрахунками для обліку фінансових результатів – результату операційної діяльності, результату фінансових операцій та результату інших операцій, в тому числі й інвестиційної діяльності. Результат фінансових операцій формується за рахунок доходів, отриманих підприємством від нарахованих до отримання дивідендів за фінансовими інвестиціями у капітал інших підприємств.

За результатами аналізу формування фінансових результатів ТОВ «Телекарт-Прилад» було встановлено зростання усіх його видів – валового прибутку, операційного прибутку, чистого прибутку. Валовий прибуток підприємства збільшився до 188860 тис. грн у 2023 році, що зумовлено більшими темпами зростання чистого доходу від реалізації продукції, ніж її реалізаційної собівартості. Порівняно з іншими видами доходів найбільша частка належить саме доходу від реалізації. Доля маржинального прибутку у виручці від реалізації зросла з 14,2 % до 18,8%. У структурі витрат також превалює собівартість реалізації. Зростання спостерігається у сумі адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат. проте отримана сума доходу у розмірі 998982 тис. грн. дозволила підприємству перекрити постійні витрати та забезпечити прибутковість операційної діяльності. Рентабельність виробництва зросла з 16,6% до 23,2% у 2023 році, рентабельність продажів з 14,2% до 19% у 2023 році. Загальна сума чистого прибутку у 2023 році становила 105221,0 тис. грн, що позитивно вплинуло на збільшення власного капіталу підприємства.

Контроль формування фінансового результату включає в себе систему заходів та процедур, спрямованих на перевірку та забезпечення ефективного управління фінансовими процесами підприємства з метою досягнення максимального прибутку та забезпечення фінансової стійкості. Аудиторські процедури перевірки фінансових результатів спрямовані на оцінку достовірності та об'єктивності фінансової звітності підприємства. Фінансові результати підприємства формуються з двох ключових компонентів: доходи та витрати від усіх видів діяльності які притаманні підприємству. Отже, з метою розгляду питання контролю за фінансовими результатами, розділемо їх на дві категорії: контрольні заходи за формуванням та поданням доходів у фінансовій звітності; контрольні заходи за формуванням та поданням витрат у фінансовій звітності. Найбільша вірогідність виникнення помилок в доходах промислових підприємств притаманна основному джерелу формування доходної частини фінансових результатів – Чистий дохід від реалізації продукції, товарів, робіт/послуг (далі – виручка). Контрольні елементи для перевірки достовірного та повного відображення собівартості реалізації можуть бути поділені на два

блоки: перевірка відображення витрат собівартості виробництва та формування вартості готової продукції

Розробка стратегії управління фінансовим результатом є ключовим етапом для досягнення фінансової стійкості та успішності підприємства. Диверсифікація виробництва, створення нової продукції та зростання кількості замовлень завдяки вдало сформованому іміджу на внутрішньому та зовнішньому ринках, а також - через налагоджену структуру споживачів продукції. Впровадження сучасних технологій та видів виробництва за рахунок використання високопрофесійного персоналу. Зростання доходу від продажів підприємства досягається комплексним підходом, який включає розширення ринків збуту, підвищення ефективності маркетингу, оптимізацію цінової політики, покращення якості продукції та послуг, розвиток клієнтських відносин, оптимізацію внутрішніх процесів та розширення асортименту продукції.

Для більш релевантного інформаційного забезпечення процедури достовірного формування фінансових результатів ТОВ «Телекарт-Прилад» необхідно застосовувати усі переваги контролінгу, створити ефективний підрозділ контролінгу, а також здійснювати контролінг за центрами відповідальності.

Основною метою впровадження контролінгу має стати:

- забезпечення фінансової стабільності: підтримка належного рівня ліквідності, рентабельності та платоспроможності
- планування і бюджетування: встановлення фінансових планів і бюджетів, контроль за їх виконанням
- прийняття управлінських рішень: надання керівництву необхідної інформації для прийняття ефективних рішень

Контролінг фінансових результатів є невід'ємною частиною управління фінансами підприємства, забезпечуючи систематичний моніторинг, аналіз і коригування фінансових показників. Використання ефективних інструментів та методів контролінгу дозволяє підтримувати фінансову стабільність, планувати та досягати стратегічних цілей підприємства

АНОТАЦІЯ

Кривіцька Ю.В. «Облік і контроль формування фінансових результатів промислових підприємств (на прикладі ТОВ «Телекарт-Прилад»)»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності «071 «Облік і оподаткування»»
(шифр та назва спеціальності)
за освітньою програмою «Облік, аудит і податковий консалтинг».
(назва освітньої програми)
Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2024.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти сутності фінансових результатів, обліку та контролю фінансових результатів та відображення їх у фінансовій звітності з урахуванням вимог національних стандартів обліку.

Проаналізовано основні економічні показники розвитку підприємства, динаміку фінансових результатів та фінансовий стан підприємства, діючи систему обліку та методику проведення контролю фінансових результатів на підприємстві

Запропоновано напрямки поліпшення облікового забезпечення систематизації доходів та фінансових результатів на основі поглиблення аналітичності відображення облікової інформації, впровадження внутрішнього контролю на підприємстві.

Ключові слова: доходи, фінансовий результат, аналітичний облік, синтетичний облік, аналіз, контроль, прибутковість, економічний розвиток.

ANNOTATION

Kryvitska Yuliia. «Accounting and control of the formation of financial results of industrial enterprises (on the example of Telekart-Prylad LLC)»

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty «071 «Accounting and taxation»»
(code and name of the specialty)
for the educational program «Accounting, audit and tax consulting» –
(title of the educational program)
Odessa National Economics University. – Odessa, 2024

The work consider the theoretical aspects of the substance of financial results, accounting and control of financial results and its reflection in financial statements according to National Accounting standards

We have analyzed the main economic indicators of the enterprise development, the dynamics of financial results and financial position of the enterprise, the operating accounting system and the methods for carrying out the control of financial results at the enterprise

We have recommended the directions of improvement of accounting for the systematization of financial results based on deepening of the analytical display of the accounting information, implementing of internal control at the enterprise.

Keywords: incomes, financial results, analytical accounting, synthetic accounting, analysis, control, profitability, economic development.